

Zaaknummer:	939207	Raad:	19 juni 2025
Portefeuillehouder:	Wethouder L.G.M. (Leo) Bongers	College:	20 mei 2025

Onderwerp: Jaarstukken 2024 en budgetoverheveling 2024 annex 1e begrotingswijziging 2025

DE GEMEENTERAAD WORDT VOORGESTELD TE BESLUITEN OM:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2024 vast te stellen;
2. In te stemmen met het voorstel restant budgetoverheveling 2024 ad € 1.582.800, zodat er in 2024 in totaal € 2.334.200 wordt overgeheveld naar 2025 (inclusief najaarsrapportage 2024 ad € 751.400);
3. Het niet bestemde deel van het rekeningresultaat ad € 222.545 toe te voegen aan de algemene reserve;
4. De 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarin het rekeningresultaat en budgetoverheveling is verwerkt.

Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2024 aan. De jaarrekening laat een ruim batig saldo zien. Dit is hoofdzakelijk een gevolg van hogere inkomsten dan oorspronkelijk geraamd.

Een belangrijke factor die heeft bijgedragen aan dit saldo is de ontvangst van extra (incidentele)rijksmiddelen (zoals hogere algemene uitkering) en opbrengsten uit grondexploitatie. Daarnaast zijn er stelposten (voor prijscompensatie) vrijgevallen die niet volledig ingezet hoefden te worden en extra incidentele inkomsten uit leges. Ook een aantal lasten zijn sterk gestegen, zoals de kosten voor WMO en Jeugd. Deze stijging wordt mede veroorzaakt door de sterke stijging van de tarieven (door CAO stijgingen), een stijging van de vraag en een structurele toename van het aantal cliënten (zoals ook is voorspeld bij het VNG voorspelmodel WMO). Het kabinet heeft in het voorjaar 2025 ook aangegeven dat er extra geld beschikbaar komt voor zowel jeugd als WMO. De eventuele structurele effecten gaan we verwerken bij de kadernota 2026 en najaarsrapportage 2025.

2024 is het tweede jaar dat het college zich aan de Raad moet verantwoorden over het vraagstuk: hebben we rechtmatig gehandeld? Daartoe is vanaf deze jaarstukken de "Rechtmatigheidsverantwoording" verplicht. Die is in deze jaarstukken opgenomen. Tevens is door deze rechtmatigheidsverantwoording de paragraaf Bedrijfsvoering belangrijker geworden. Daarin lichten we de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden toe. Voor 2024 is de conclusie dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Daarnaast heeft de accountant aangegeven dat er in de rechtsmatigheidsverantwoording een correctie moet plaatsvinden op de rechtmatigheidsverklaring 2023. Dit heeft te maken door nieuwe regels van de

Commissie BBV die vanaf 5 februari 2025 gelden. Vanaf deze datum moet er gekeken worden naar de bruto onrechtmatigheden in plaats van de netto onregelmatigheden. Het college heeft in 2023 de netto methode gebruikt en kreeg daarvoor een goedkeurende verklaring van Bakertilly. De Commissie BBV zegt nu dat de bruto methode moet worden gebruikt.

Deze jaarstukken bestaan uit het jaarverslag 2024 en de jaarrekening 2024 en op taakveldniveau zal op de verschillen groter dan € 35.000 (conform financiële verordening) met de begroting worden ingegaan. In het jaarverslag wordt verder inhoudelijk verslag gedaan van de resultaten van de uitvoering van de beleidsvoornemens op programmaniveau inclusief de verplichte paragrafen. In de jaarrekening vindt de financiële verantwoording plaats met daarbij behorende analyses. Het pakket jaarstukken is omvangrijk en complex. Dit is voornamelijk het gevolg van regelgeving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (pagina 5 t/m 125) en de jaarrekening (pagina 126 en verder). Naast de formele stukken wordt later een informele ingekorte versie ("Korte terugblik 2024") toegevoegd. Hierin zijn de relevante onderdelen uit de jaarstukken opgenomen / samengevoegd zodat een meer toegankelijk beeld wordt geschetst. Voor detaillering verwijzen we naar de formele stukken.

Beoogd effect

Door middel van het jaarverslag en de jaarrekening legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid, beheer en rechtmatigheid in het afgelopen jaar. Met de vaststelling van de jaarrekening 2024 verleent de raad decharge aan het college.

Argumenten

De Gemeentewet bepaalt in artikel 198 dat het de bevoegdheid van de raad is om het jaarverslag en de jaarrekening vast te stellen. Tevens dienen de vastgestelde jaarstukken uiterlijk 15 juli aangeleverd te worden bij Gedeputeerde Staten en het CBS.

Participatie

n.v.t.

Risico's en kanttekeningen

De door uw raad vast te stellen jaarstukken 2024 moeten uiterlijk 15 juli 2025 worden toegestuurd aan de Provincie om te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor preventief toezicht. Ook zal deze moeten worden verzonden naar het CBS. Niet tijdige inzending kan gevolgen hebben voor de (bevoorschotting) algemene uitkering Gemeentefonds.

De controle van de jaarstukken 2024 door Bakertilly accountants is per 22 mei nog niet in zijn geheel afgerond, mede door ziekte en capaciteitsproblemen bij Bakertilly. Zodoende zijn de laatste controles nog niet afgerond.

Verklaring met beperkingen voor wat betreft het sociaal domein. Baker Tilly accountants is nog bezig met de laatste afrondende controles. Daarbij is het mogelijk dat ze een verklaring met beperking opleveren m.b.t. het sociaal domein voor het boekjaar 2024, aangezien de gemeente Hardenberg tot 1 november de data heeft beoordeeld en hun accountant geen verklaring geeft over het gehele boekjaar 2024. Er moeten aanvullende steekproeven worden genomen. Zodoende kan er onduidelijkheid ontstaan over de volledigheid van de kosten en opbrengsten.

Financiën

Toelichting op batig saldo

In de vergadering van november 2023 heeft de raad de begroting 2024 vastgesteld. De begroting 2024 was met € 2.558.000 structureel sluitend. Voor de komende jaren werd ook een positieve ontwikkeling voorzien. Incidenteel werd voor 2024 een tekort voorzien van € -3.011.000. Het begrotingssaldo 2024 is na bedoelde raadsvergadering op de gebruikelijke momenten in de planning en control cyclus bijgesteld. Na de 2e bestuursrapportage 2024 werd voor 2024 een voordelig resultaat begroot van € 4.835.000. Hierna zijn nog enkele mutaties doorgevoerd, waarna het definitieve begrote resultaat uitkomt op een bedrag van € 2.259.000.

De jaarrekening 2024 is afgesloten met een voordelig saldo van € 2.556.665. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de verschillen per programmaonderdeel groter dan € 250.000, waarmee in totaal een bedrag van € 2.560.000 is benoemd (het begrotingsresultaat).

De belangrijkste afwijkingen hebben we in onderstaande tabel toegelicht.

Pro-gram-ma	Taakveld	Bedrag x € 1.000	Belangrijkste afwijkingen en verklaringen
Pr 1	Bestuur	-303	Een extra storting in de voorziening pensioenen wethouders door stijging van de rekenrente (i).
Pr 1	Bedrijfsvoering	-278	Een voordeel door een doorbelasting van het gebruik van het gemeentehuis door de opvang van statushouders (€ 530.000). Daarnaast zowel incidentele extra kosten voor software en implementatiekosten (I en S).
Pr 1	Algemene uitkeringen	619	Extra nabetalingen over 2023 en incidentele uitkeringen over 2024 (i).
Pr 3	Duurzaamheid en Milieubeheer	-335	Hogere betaalde duurzaamheidssubsidies. Deze worden ten dele gedekt uit de Rijksbijdrage (i).
Pr 3	Wonen en Bouwen	433	In 2024 zijn er meer vergunningen en daarbij behorende procedures doorlopen. Tegenover de hogere opbrengsten staan ook hogere kosten voor de bouw- en ruimtelijke ordeningstaken (i).
Pr 3	Grondexploitaties	741	Tussentijdse winstneming bij de grondexploitatie de Vlierlanden (i).
Pr 4	Onderwijshuisvesting	336	Dit wordt veroorzaakt doordat bij de najaarsrapportage 2024 er € 400.000 is toegekend aan het IHP 2025 en € 60.000 aan tijdelijke huisvesting Kindplein West. Deze kosten zijn nauwelijks uitgegeven in 2024. Hier wordt een overheveling van het budget naar 2025 voorgesteld. (I)

Pr 4	Samenkracht en burgerparticipatie	761	De vergoeding van de opvang van vluchtelingen is een vast tarief op basis van het aantal beschikbare bedden. De kosten voor met name de catering zijn in 2024 omgezet naar daadwerkelijke kosten en eigen inkoop broodmaaltijden wat een besparing met zich mee brengt ten opzichte van de raming (i)
Pr 4	Inkomensregeling	589	Hogere ontvangen bijdrage loonkostensubsidie (€ 895.000) en hogere kosten voor Bijstand/IOAW/IOAZ (€ 382.000) (I)
Pr 4	Arbeidsparticipatie	432	Het ontstane voordeel wordt veroorzaakt doordat in 2024 kosten voor inburgering werden afgerekend die betrekking hadden op 2022 en 2023. Dit levert een bate op van € 140.000 (i)
Pr 4	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-420	De overschrijving wordt veroorzaakt door een aantal zaken: een stijging van een aantal (grote) woningaanpassingen (van 4 naar 10) met een totale kostenpost van €300.000), en een stijging van zowel het aantal als de kosten voor scootmobielen en elektrische rolstoelen (van 93 (2023) naar 110 in 2024. Dat laatste veroorzaakt een nadeel van bijna € 150.000 (S en I)
Pr 4	Huishoudelijke hulp WMO	-258	Dit verschil wordt veroorzaakt door zowel de stijging van de CAO huishoudelijke hulp (het uurtarief (S) als een stijging van het aantal cliënten.
Pr 4	Begeleiding, dagbestedingen en beschermd wonen (WMO)	-552	Bij de begeleiding zien we een stijging van het aantal cliënten, waardoor de kosten zijn toegenomen. De complexiteit van de indexaties is groter geworden, waardoor de kosten ook toenemen (S)
Pr 4	Jeugdhulp behandeling	-1.383	Door de aanbesteding zien we een grote verschuiving vanaf 2023 en in 2024 van een aantal producten (jeugdhulp ambulant, kortdurend intensief, ambulante begeleiding naar maatwerkarrangementen jeugd. Dat betekent een grote groei in het aantal maatwerkarrangement bij jeugd (S en I)
alle	Overige	-81	Resterende afwijkingen.
Subtotaal		301	
Pr 1	Resultaat mutatie reserves (verwacht na najaarsrapportage inclusief latere mutaties)	2.259	Na de 2e bestuursrapportage 2024 werd voor 2024 een voordelig resultaat begroot van € 4.835.000. Hierna zijn nog enkele mutaties doorgevoerd, waarna het definitieve verwachte begrote jaarrekening resultaat uitkomt op een bedrag van € 2.259.000

			positief.
Totaal verschil met begroting saldo	2.560		

Voor een deel van dit batig saldo worden kosten voorzien in de komende jaren en wordt voorgesteld deze via budgetoverheveling weer beschikbaar te stellen. Voor wat betreft het niet bestemde deel van het rekeningresultaat ad € 222.545 wordt voorgesteld dit toe te voegen aan de algemene reserve. Bij het bepalen van dit bedrag is ook rekening gehouden met niet benodigde budgetten in 2024 waarbij geen achterstanden zijn ontstaan en daarom ook niet overgeheveld hoeven te worden.

Budget overhevelingen

Een deel van het rekeningresultaat is te verklaren uit lagere uitgaven in 2024. Het betreft hier werkzaamheden die in 2024 door derden uitgevoerd moesten worden maar die niet gerealiseerd konden worden. Verder zijn er ook ramingen die verband houden met meerjarige projecten waarvan de budgetten jaarlijks overgeheveld moeten worden. Ook zijn er in de uitvoering van de werkzaamheden van de eigen organisatie werkzaamheden die in 2024 niet gerealiseerd konden worden maar die in 2025 gepland zijn. Op basis van de uitkomsten van de jaarrekening stellen wij u voor om de volgende bedragen weer beschikbaar te stellen.

	Voorstellen budgetoverheveling	Bedrag x € 1
		Incidenteel
	Raming nog te maken kosten derden	
1.	Vergunningen APV naar 2025	35.000
2.	Gebiedsvisie Stationsomgeving	35.000
3.	Tijdelijke Huisvesting KPW naar 2025	56.000
4.	Plannen functionele verbetering IHP Onderwijs naar 2025	400.000
5.	Betreft terugbetaling SPUK-MEOZ, beschikking in 2025	165.000
6.	Vervanging voetbalveld VV Mariënberg	340.000
7.	Samenwerking CCO en Museum 2025	20.000
8.	Participatie budget educatie naar 2025	18.500
9.	Inspectie- en reinigingswerkzaamheden rioleringen naar 2025	25.000
10.	Onderhouds- en herstelwerkzaamheden rioleringen naar 2025	62.300
11.	Dorpsplannen	40.000
12.	Eindafrekening woonbehoefte onderzoek	19.000
13.	Lokale integratie nieuwkomers naar 2025	133.000
14.	Onderzoeken Balkerweg en Slagenweg	40.000
15.	Onderhoud sporthal Carroussel	180.000
16.	Bomenbeleidsplan	14.000
	Totaal budgetoverheveling bij jaarrekening 2024	1.582.800
	Budgetoverheveling reeds besloten bij najaarsrapportage 2024	751.400
	Totaal overheveling boekjaar 2024 naar 2025	2.334.200

Financiële kengetallen over onze financiële situatie

1: Depla indicatoren

Kengetallen	Jaarverslag 2023	Begroting 2024	Jaarverslag 2024
Netto schuldquote	9%	23%	20%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	8%	22%	6%
Solvabiliteitsratio	47%	48%	43%
Structurele exploitatieruimte	3%	4%	0,3%
Grondexploitatie	2%	-8%	-0,5%
Belastingcapaciteit	82%	88%	80%

Toelichting

- Onze netto schuldquote is verslechterd ten opzichte van vorig jaar, maar lager dan de begroting 2024. Dit kan worden toegeschreven aan hogere inkomsten.
- De solvabiliteit is met 5% verslechterd ten opzichte van 2023, maar ligt ruim boven het landelijk gemiddelde van 30%. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de kortlopende schulden. De langlopende schulden zijn afgenomen.
- De grondexploitatie is gestegen en blijft daarmee onder de 10%. De VNG beschouwt een ratio hoger dan 10% als kwetsbaar.

2: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Beschikbare capaciteit (per 31 december *)	35,3	26,7	20,4 *)
Benodigde capaciteit	2,5	4,6	5,1
Ratio weerstandsvermogen	14	5,8	4,0

*) Vanaf 2024 exclusief reserve dekking kapitaalslasten van € 13,2 miljoen.

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare (vrije) weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Het ratio weerstandsvermogen is in 2024 beduidend gedaald ten opzichte van 2023. Echter heeft dit twee redenen, namelijk dat de reserve dekking kapitaalslasten van € 13,2 miljoen vanaf 2024 niet meetelt in de weerstandscapaciteit (daarvoor onderdeel van de algemene reserve) en we de benodigde capaciteit voor risico's verhoogd hebben.

Desondanks is heeft het weerstandsvermogen ratio nog steeds een uitstekende waarderingscijfer.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

Communicatie

Na vaststelling van de jaarstukken door de Raad wordt een infographic geplaatst in het Ommer Nieuws en op de website van de gemeente Ommen.

Samenvatting

De jaarstukken 2024 van de gemeente Ommen zijn gereed. Deze bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. In het jaarverslag wordt inhoudelijk verslag gedaan van de uitvoering van de beleidsvoornemens op programmaniveau en hierin bevinden zich ook de verplichte paragrafen. In de jaarrekening vindt de financiële verantwoording plaats met analyses.

De jaarrekening sluit met een positief saldo van afgerond € 2,6 miljoen. Het college van burgemeester en wethouders stelt de gemeenteraad voor de jaarstukken 2024 vast te stellen en het totale bedrag van bijna € 2,3 miljoen als budget over te hevelen naar 2025 en de daaropvolgende jaren en het restant van afgerond € 0,3 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve.

De gemeenteraad bespreekt de jaarstukken 2024 op 19 juni 2025.

Bijlagen

1. Jaarstukken 2024
2. Korte terugblik 2024
3. Infographic
4. Controleverklaring (volgt nog)
5. Controleverslag (volgt nog)

Burgemeester en wethouders van de gemeente Ommen,

Secretaris,

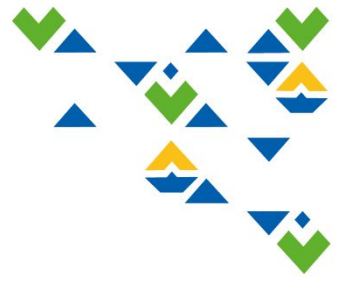

J.W.H. Blaauw

Wnd. Burgemeester,

T.J. van der Zwan

Raadsbesluit

Zaaknummer: 939207

Onderwerp: Jaarstukken 2024 en budgetoverheveling 2024 annex 2e begrotingswijziging 2025

De raad van de gemeente Ommen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders 20 mei 2025;

Besluit:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2024 vast te stellen
2. In te stemmen met het voorstel (restant) budgetoverheveling 2024 ad € 1.582.800, zodat er in 2024 in totaal € 2.334.200 wordt overgeheveld naar 2025 (inclusief najaarsrapportage 2024 ad € 751.400)
3. Het niet bestemde deel van het rekeningresultaat ad € 222.545 toe te voegen aan de algemene reserve
4. De 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarin het rekeningresultaat en budgetoverheveling is verwerkt.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Ommen van 19 juni 2025.

De raad voornoemd,

De griffier,

S.G.M. Dijk-Horenberg

de voorzitter,

T.J. van der Zwan